

Відділ освіти Христинівської райдержадміністрації
Районний методичний кабінет
Христинівський районний будинок дитячої та юнацької творчості
Христинівської районної ради
Черкаської області

Затверджено:
На засіданні ради РМК
Протокол № 5 від
«23» 08 2016р.
Завдувача РМК

Т.С. Терещук

Погоджено:
на засіданні методичної
ради БДЮТ
Протокол № 3 від

«20» 08 2016р.
Директор БДЮТ

В.І.Рачинська

**Навчальна програма з позашкільної освіти
художньо-естетичного напрямку
гуртка
«Крок за кроком до мистецтва»**

Керівник: **Гевко Н.С.**

м. Христинівка

УКЛАДАЧ:

Гевко Наталія Степанівна - керівник гуртків. Христинівського районного будинку дитячої та юнацької творчості, Христинівської районної ради, Черкаської області.

Програма образотворчого мистецтва розроблена на основі програми, академії педагогічних наук України українського державного центру позашкільної освіти й інституту інноваційних технологій і змісту освіти національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Київ «Грамота», 2009р, рекомендованої Міністерством науки і освіти України № 1/11-5303 від 18.07.2007 р.

Сайт : <https://drive.google.com/file/d/0B6XI06M4Xs42a3cxOXFiR3hseG8/view>

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

В умовах сьогодення особливо актуальними є формування особистості, розвиток її най дієвіших сил і можливостей. Одним із важливих параметрів повноцінного та гармонійного зростання особистості є її здатність творити. Розвиток цього творчого потенціалу покладається як на шкільну так і на позашкільну освіту.

Універсальними у вирішенні завдань художнього й особистісного розвитку дітей, громадського та духовного становлення підростаючого покоління є заняття з образотворчого мистецтва. Це зумовлено тим, що вже у ранньому віці образотворча діяльність становить одну з найдоступніших і емоційно-захоплюючих форм творчості дитини.

Виховний потенціал мистецтва міститься у самій його суті та пояснюється тим, що емоційна сторона свідомості, естетичні ідеали особистості є первинними стосовно інтелекту у формуванні духовних інтересів, ставлення до світу взагалі. Адже вирішення художньо - розвивальних завдань передусім формує рівень художньо творчої свідомості особистості, що й визначає ступінь залучення її до глобальних культурогенних процесів.

Мистецтво, здатне розвивати почуття прекрасного, формувати високі естетичні смаки, вміння розуміти і оцінювати твори мистецтва, пам'ятки історії і архітектури, красу, багатство природи. Образотворче мистецтво - важливий засіб морального, естетичного виховання дітей, формування художньої культури, загальнолюдських, національних цінностей, гармонійного розвитку особистості.

У процесі малювання в гуртку вихованці набувають активності, самостійності й ініціативності, у них виховуються товариські відносини,

почуття взаємодопомоги та взаємоповаги. З кожним роком образотворче мистецтво все сміливіше входить в життя дітей. І педагоги і діти розуміють: прекрасне – добрий помічник у процесі виховання дитини. Твори декоративно-прикладного мистецтва допомагаючи пізнавати життя людини і природи, розвивають не тільки зорове сприйняття, але і фантазію. Так, засобами живопису, скульптури, архітектури, графіки, виражається краса життя, природи, виражаються високі думки, почуття. Твори образотворчого мистецтва кличуть до боротьби за прекрасне, відіграють велику роль в повсякденному житті. Талант розуміти і тонко відчувати прекрасне в образотворчому мистецтві, а у деяких дітей і талант створювати прекрасне в живописі, скульптурі, графіці, малюванні починає формуватися в процесі особистої творчої діяльності, в процесі ознайомлення з образотворчим мистецтвом, що й визначає актуальність даної роботи.

Програма образотворчого мистецтва розроблена на основі програми, академії педагогічних наук України українського державного центру позашкільної освіти й інституту інноваційних технологій і змісту освіти національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Київ «Грамота», 2009р, рекомендованої Міністерством науки і освіти України № 1/11-5303 від 18.07.2007 р.

Метою програми є формування компетентностей особистості засобами образотворчого мистецтва.

Мета навчальної програми полягає в особистісному розвитку дітей та учнівської молоді, збагаченні їх емоційно-естетичного досвіду під час сприймання навколишнього світу і художньо-практичній діяльності, інтерпретації та оцінювання творів образотворчого мистецтва, а також у формуванні ціннісних орієнтирів, потреби в творчій самореалізації та духовно-естетичному самовдосконаленні, професійному самовизначенні. Основні завдання: формування культури людських почуттів, як найсильніших любові, доброти, милосердя через сприймання творів мистецтва, так і найспецифічніших: почуття кольору, лінії, ритму, композиції, колориту та ін., безпосередньо у мистецькій діяльності; розвиток асоціативно-образного та просторового мислення, уяви, фантазії, пам'яті, художнього смаку і творчих здібностей; опанування вміннями та навичками в образотворчій діяльності; формування художньо-практичної компетентності; готовності використовувати отриманий досвід у самостійній творчій роботі; формування здатності сприймати, інтерпретувати та характеризувати твори образотворчого мистецтва, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи власні думки, судження, оцінки; формування уявлень про сутність, види та жанри образотворчого мистецтва, особливості художньо-образної мови, засвоєння основних художніх прийомів і закономірностей та відповідної термінології;

Основні завдання полягають у формуванні таких компетентностей:

1. Пізнавальної, що забезпечує ознайомлення з поняттями та знаннями, які стосуються образотворчого мистецтва.

2. Практичної, що сприяє оволодінню навичками живопису, графіки, конструювання, скульптури, декоративного мистецтва.

3. Творчої, що забезпечує формування творчих здібностей: спостережливості, відчуття масштабу, кольору та пропорцій, художньо-образного сприйняття побаченого та його творчого відображення засобами мистецтва, варіативності та асоціативності.

4. Соціальної, що сприяє вихованню дбайливого, шанобливого ставлення до народних традицій, національної свідомості, формування естетичного смаку; популяризації народних промислів.

Навчально-виховна програма зорієнтована на початковий та основний рівні навчання, розрахована на 2 роки роботи з дітьми віком від 5-8 до 9-14 років.

Перший рік навчання: початковий рівень -2 години на тиждень, 72 години на рік.

Другий рік навчання: основний рівень: 2 години на тиждень, 72 години на рік.

Виконання малюнків кольоровими олівцями — одне з найулюбленіших занять дітей, яке сприяє розвитку їхньої фантазії та творчої активності. Творча робота, що виконується кольоровими олівцями, має свої особливості. Спочатку зображення вимальовується за допомогою лінії, а потім заштриховується. Така послідовність сприяє розвитку аналітичного мислення дитини. Крім того, лінійні контури допомагають у розфарбуванні об'єкту олівцем, ясно вказуючи на межі окремих частин. Під час малювання можна також використовувати м'який матеріал: вугілля, сангіну, пастель. Ці матеріали дозволяють зосередити увагу вихованців на формі та фактурі зображення.

Використання фарб має велике значення для розвитку в дітей почуття кольору та форми, оскільки фарбами краще передавати кольорове розмаїття навколишнього світу. Виконання подібного завдання олівцем набагато складніше, бо це потребує розвинутих технічних навичок.

На заняттях ліплення використовується м'який пластичний матеріал, який легко піддається дитячій руці. Діти виконують роботу на площині та в об'ємі за гнучкою методикою: спочатку вивчають прості, а потім створюють складні форми.

Художньо-творча активність дітей спрямована не лише на відтворення художнього образу, але й на обговорення малюнка. Основою спілкування між педагогом і дитиною є діалог.

На заняттях основного рівня завдання педагога полягає в тому, щоб найбільш ефективно розвинути творчі здібності учнів, забезпечити формування у них практичних навичок образотворення. Важливим етапом навчання є вивчення дітьми видів, жанрів і специфіки художнього образу, знайомство їх із синтезом мистецтв і засобами художньої виразності, засвоєння різноманітних технічних прийомів створення художніх робіт. Учні опановують ускладнення палітри кольорів, створення загальної гами творчої роботи та передавання фактури предметів різними засобами.

Методами опрацювання навчального матеріалу є:

Словесні: бесіда, розповідь пояснення, мистецтвознавча розповідь, дискусія, інструктаж; наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій.

Практичні (пробні вправи, тренувальні вправи, індивідуальні та творчі завдання).

Репродуктивні (відтворювальні вправи); частково пошукові (виконання за зразком, під керівництвом педагога).

Дослідницькі (пошук матеріалів для виробів, інформації для повідомлення, зразків для роботи, власні спостереження).

Пояснювально-ілюстративні (демонстрація наочного навчання, організація сприймання, спостереження); самостійної роботи.

Методи стимулювання навчальної діяльності; методи формування пізнавального інтересу (пізнавальні ігри, навчальні дискусії, створення ситуації успіху); контролю і самоконтролю; інноваційні (порівняльний аналіз, моделювання кінцевого очікуваного результату, метод проблемних та експериментальних ситуацій, колективна творча діяльність).

Педагогічні технології (співробітництво, створення ситуації успіху, колективного творчого виконання).

Для оцінки результативності навчальних занять застосовуються діагностичний, поточний і підсумковий види контролю (опитування, співбесіди з учнями, поточні, творчі завдання, тематичні та персональні виставки творчих робіт).

Основними напрямками роботи є графіка, живопис, декоративно ужиткове мистецтво скульптура, а також необхідні для творчої діяльності дисципліни:

Композиція та основи образотворчої грамоти.

Останнім часом набули популярності не традиційні техніки образотворчого мистецтва.

Малювання нетрадиційними техніками допомагає прищепити любов до зображувального мистецтва, викликає цікавість до малювання, бажання малювати ще більше.

Нетрадиційні техніки малювання викликають у дітей безліч позитивних емоцій, відкривають можливості використовувати добре знайомі їм предмети в якості художніх матеріалів.

Незвичні техніки малювання зацікавлюють дітей, сприяють розвитку творчості у всіх, без винятку.

Під час малювання нетрадиційними техніками Гуртківці отримують знання про зображувально -виражальні можливості матеріалів, оволодівають технічними прийомами робіт з ними, послідовністю виконання образотворчого процесу. Діти навчилися створювати гарні зображення, радіти їм, вірити в свої сили, координувати дії ока, руки, кисті. Дитячі малюнки стали змістовніші, привабливіші, виразніші, емоційніші.

Навчившись виражати свої почуття на папері, гуртківці краще розуміють почуття інших, вчаться долати сором'язливість, страх перед малюванням, перед тим, що нічого не вийде, проявляють свої нахили, здібності, обдарування, уяву, фантазії. Кожна дитина вчиться працювати на своєму рівні здібностей, дитячі роботи не відповідають якомусь зразку, не схожі одна на одну і дивують інших.

Нетрадиційні техніки малювання, допомагають дітям розкрити їхні, індивідуальні, художні здібності.

Тематичний навчальний план гуртка . Перший рік навчання
Початковий рівень
Вікова категорія 5-8 р.

№	Тема занять	Кількість годин		
		Теорія	Практика	Разом
1	Вступне заняття.	1	1	2
2	Ботанічні малюнки	1	5	6
3	Анімалістика	2	4	6
4	Пейзаж	2	10	12
5	Натюрморт	2	8	10
6	Портрет	2	8	10
7	Інтер'єр	2	4	6
8	Екстер'єр	2	4	6
9	Тематична композиція	2	10	12
10	Підсумкове заняття	2		2
	Усього	18	54	72

Зміст програми гуртка « Крок за кроком до мистецтва»

Початковий рівень. Перший рік навчання

Вікова категорія 5-8 р.

1.. Вступне заняття.(2 години) Значення ОМ в житті людства. Знайомство з БДЮТ. Правила техніки безпеки. Малювання композиції «Розкажи про себе у малюнку»

2. Ботанічні малюнки (6 годин)

Теорія (1години). Бесіда. Особливості кольорової гами осені. Обговорення осінніх квітів.

Практика (5 годин). Малювання осінніх листочків; Малювання квітів; Листівка для мами із осінніх квітів. Аплікація .

3. Анімалістика (6 годин)

Теорія (2 години). Бесіди : *Хто живе у тебе вдома, який він, які тварини ти бачив у селі?*

Практика (4 годин). .Малювання метеликів ;Малювання пташенят ;
Композиція «Кошенята ».

4. Пейзаж (12 годин)

Теорія (2 годин). Пояснення правил перспективи на початковому рівні. Які предмети, що біля нас, якими вони нам здаються на відстані, і біля горизонту? Що таке горизонт в ОМ?

Практика (10годин). Композиція «В'ється в полі річка»; «Самотній острів в морі»; гриби в лісі; малювання ялинки; Зимовий пейзаж «Дерева в інїї »;
Малювання пейзажу свічкою.

5. Натюрморт (10 годин)

Теорія (2години). Бесіди. Що таке натюрморт? Спроба правильно поставити предмети для натюрморту.

Практика (8 годин). Малювання яблука; будова глечика; квіти в вазі; малювання овочів; Калина пальчиком. Декоративний живопис.;

6. Портрет (10.годин)

Теорія (2години). Бесіда. Як намалювати людину та обличчя. Як малюють людей в мультиках?

Практика (8годин). Малювання міміки людини; карикатура; мультиплікаційний герой; «Моя сім'я» за допомогою геометричних форм; портрет мами.

7. Інтер'єр (6годин)

Теорія (2години). Що таке інтер'єр?

Практика (4годин). Побудова стола та стільця ; «Моя кімната» ;Кольорове рішення намальованої кімнати.

8. Екстер'єр (6годин)

Теорія (2години). Бесіда. Чим відрізняється екстер'єр від міського пейзажу?

Практика(4годин) Малювання будиночка; «Будиночок для гнома» ; Палац для принцеси та принца.

9. Тематичні композиції (12годин)

Теорія (2годин). Бесіда. Вивчання жанрів. Гра «Хто швидше поділить картин на жанри ?»

Практика (10годин). « У зоопарку», «Моя Україна», «Весняний день на Україні», «Своя хата – своя правда, своя стріха – своя втіха», «Село неначе писанка...», петриківський розпис.

Підсумкове заняття. Виставка і аналіз кращих робіт за рік (2 години).

Теорія Аналіз результативності роботи за рік. Підведення підсумків.

Прогнозований результат першого року навчання гуртка

Гуртківець знає:

Жанри образотворчого мистецтва.

Правила композиції на початковому рівні.

Правила перспективи на початковому рівні.

Особливості кольорів (теплі, холодні).

Гуртківець уміє :

Розрізняти жанри образотворчого мистецтва.

Будує свій малюнок за правилами композиції (правильно вибирає формат, розмір малюнка по відношенню до формату).

Правильно зображувати перший, другий і третій план.

Передає настрій в своєму творі.

Початковий рівень. Перший рік навчання

Вікова категорія 9-14рр.

1.. Вступне заняття.(2 години) Значення ОМ в житті людства.

Організаційні питання (ознайомлення з програмою, приладдя для занять)

Знайомство з БДЮТ. Правила техніки безпеки. Малювання композиції «Розкажи про себе у малюнку»

2. Ботанічні малюнки (6 годин)

Теорія (1 години). Бесіда. Особливості кольорової гами осені. Сприймання художніх творів. Милування осінніми квітами.

Практика (5 годин). Малювання з натури осіннього листя.; Малювання квітів.; Осінній пейзаж.

3. Анімалістика (6 годин)

Теорія (2 години). Бесіди про художників-анімалістів та їх твори. *Хто живе у тебе вдома, який він, які тварини ти бачив у селі?*

Практика (4 годин). .Малювання метеликів. Живопис. ;Будова птаха . ; Будова тварин.

4. Пейзаж (12 годин)

Теорія (2 годин). Бесіди про пейзажні твори. Замальовки з натури. Пояснення правил перспективи на початковому рівні. Які предмети, що біля нас, якими вони нам здаються на відстані, і біля горизонту? Що таке горизонт в ОМ?

Практика (10годин). Висока лінія горизонту, композиція «В'ється в полі річка». Живопис. ; Вивчання форми дерев. Композиція «Місячна ніч»; Вивчання будови гілки дерева. Графіка, олівець.; Вивчання будови дерев , композиція «Парк моєї мрії» ;Зимовий пейзаж «Дерева в ініі »; Малювання пейзажу свічкою.

5. Натюрморт (10 годин)

Теорія (2години). Бесіди. Натюрморти різних художників. Правила композиції натюрморту. Спроба правильно поставити предмети для натюрморту.

Практика (8 годин). Вправи на оволодіння штрихом олівцем. Малювання м'ячика і кубика; Побудова яблука. Живопис. ; Гризайль із нескладних за формою, але різних за тоном предметів.; Натюрморт із двох простих предметів. Живопис.

6. Портрет (10.годин)

Теорія (2години). Бесіда. Художники-портретисти і їх твори. Як малюють людей в мультиках?

Практика (8годин). Ескізування частин обличчя. ; Малювання обличчя людини ;. Малювання рук в різних рухах. Олівці.; Ескізне малювання людини в повний зріст фарбами; Ескізний малюнок : людини, що іде, біжить, сидить.

7. Інтер'єр (6годин)

Теорія (2години). Як застосовуються інтер'єри в художніх творах?

Практика (4годин). Побудова інтер'єру з фронтальною стіною. ; Малювання стільця, стола, дивана, ліжка; Кольорове рішення намальованої кімнати.

8. Екстер'єр (6годин)

Теорія (2години). Бесіда. Чим відрізняється екстер'єр від міського пейзажу?

Практика(4годин).. Пропорції вікон і дверей по відношенню до стін; Дитячий майданчик біля будинку ; Палац – архітектурна споруда.

9. Тематичні композиції (12годин)

Теорія (2годин). Бесіда. Як створюється картина (Задумка художника, формат, розмір,ескізи до картини, настрої твору)? Вивчання жанрів. Гра «Хто швидше поділить картин на жанри ?»

Практика (10годин). « У зоопарку», «Моя Україна», «Весняний день на Україні», «Своя хата – своя правда, своя стріха – своя втіха», «Село неначе писанка...», петриківський розпис.

Підсумкове заняття. Виставка і аналіз кращих робіт за рік (2години).

Теорія Аналіз результативності роботи за рік. Підведення підсумків.

Прогнозований результат першого року навчання гуртка

Гуртківець знає:

Види і жанри образотворчого мистецтва.

Засоби виразності видів образотворчого мистецтва.

Правила композиції на початковому рівні.

Правила перспективи на початковому рівні.

Закономірності світлотіні.

Особливості кольорів (головні, похідні, хроматичні й ахроматичні, теплі, холодні).

Гуртківець уміє:

Розрізняти види і жанри образотворчого мистецтва.

Застосовувати засоби виразності в своїх роботах (штрих, пляму, контурну лінію, крапку, різні за формою мазки, пластику в об'ємних роботах).

Будує свій малюнок за правилами композиції (правильно вибирає формат, розмір малюнка по відношенню до формату, врівноважує зображене).

Правильно зображувати перший, другий і третій план, усвідомлено вибирає висоту лінії горизонту.

Передавати об'єм світлом і тінню.

Передає настрій в своєму творі, застосовуючи властивості кольорів.

Емоційно реагувати на красу довкілля і відображення її в художніх творах та робить спробу самостійно передавати свої почуття в малюнках.

Тематичний навчальний план гуртка. Другий рік навчання

Основний рівень.

№	Тема занять	Кількість годин		
		Тео-рія	Прак-тика	Ра-зом
1	Вступне заняття.	1	1	2
2	Краса живих квітів. Ботанічні малюнки.	1	5	6
3	Мій улюблений пухнастик. Анімалістика.	2	4	6
4	Милі оку краєвиди. Пейзаж.	2	10	12
5	Речі, що розповідають про людину. Натюрморт.	2	8	10
6	Досконалість постаті людини. Портрет.	2	8	10
7	Я - майбутній дизайнер. Інтер'єр.	2	4	6
8	Я - майбутній архітектор. Екстер'єр.	2	4	6
9	Життя моєї країни. Тематична композиція.	2	10	12

10	Мої досягнення. Підсумкове заняття.	2		2
	Усього	18	54	72

Зміст програми

Основний рівень. Другий рік навчання. Вікова категорія 5-8 рр.

1. Зустріч після літа. Вступне заняття (2 години)

Ознайомлення з програмою гуртка. Техніка безпеки. Повторення вивченого.

2. Краса живих квітів. Ботанічні малюнки (6 годин)

Теорія (1 години). Бесіда про творчість Катерини Білокур.

Практика (5 годин). Малювання квітів: троянди, тюльпани, нарциси. «Весняний букет»

3. Мій улюблений пухнастик. Анімалістика (6 годин)

Теорія (2 години). Аналіз творів, де зображені тварини, їх роль. Художники-анімалісти.

Практика (4 години). Жираф у саванні. Аплікація; Дельфін у морі. ; підводний світ.

4. Милі оку краєвиди. Пейзаж (12 годин)

Теорія (2 години). Бесіди. Правила перспективи пейзажів.

Практика (10 годин). Перспектива «Дорога в далечінь»; Настрій в пейзажі «Гроза»; Гірський пейзаж.; Морський пейзаж. Художники мареністи ; «Корабель у відкритому морі», «Весняний пейзаж»

5. Речі, що розповідають про людину. Натюрморт (10 годин)

Теорія (2 години). Натюрморт в теплій гамі. Живопис.

Практика (8 годин). Натюрморт в холодній гамі. Живопис.; Натюрморт в теплій гамі. Живопис.; Натюрморт в техніці пуантилізму. Живопис.; натюрморт за власним задумом.

6. Досконалість постаті людини. Портрет (10 годин)

Теорія (2 години). Повторення пропорцій людини.

Практика (8 годин). Вивчення міміки людини; Вікові особливості пропорцій людини.; будова людини; композиція « прогулянка в зоопарк»; Автопортрет.

7. Я - майбутній дизайнер. Інтер'єр (6 годин)

Теорія (2години). Бесіда. Перспектива в інтер'єрах.

Практика (4годин) будова дивана; композиція «Мама на кухні»; Малювання по пам'яті своєї кімнати.

8. Я - майбутній архітектор. Екстер'єр (6годин)

Теорія (2години). Бесіда про екстер'єр.

Практика (4годин). Фонтан;. Сільська садиба з мальвами.; «Парк моєї мрії»

9. Життя моєї країни.. Тематична композиція (12годин)

Теорія (2години). Легенди та міфи в живопису. Сакральне мистецтво.

Практика (10годин). « У зоопарку», «Моя Україна», «Весняний день на Україні», «Своя хата – своя правда, своя стріха – своя втіха», «Село неначе писанка...», петриківський розпис.

10. Підсумкове заняття. Виставка та аналіз кращих робіт за рік (2години)

Теорія Аналіз результативності роботи за рік. Підведення підсумків.

Прогнозований результат другого року навчання гуртка «Крок за кроком до мистецтва»

Гуртківець знає:

Види жанрів образотворчого мистецтва.

Поглиблені правила композиції (як виділяти головне в картині) .

Правила перспективи

Кольорознавство (тон, теплий, холодний, хроматичний і ахроматичний).

Види нетрадиційного малювання.

Пропорції людини.

Гуртківець уміє:

Аналізувати твори художників, доступних його віку.

Самостійно вибирати види жанрів для розкриття свого твору.

Володіти різними техніками образотворчого мистецтва, в тому числі й нетрадиційними.

Малювати пропорційно людей.

Вікова категорія 9-14рр.

1. Зустріч після літа. Вступне заняття (2години)

Ознайомлення з програмою гуртка. Повторення вивченого.

2. Краса живих квітів. Ботанічні малюнки (6 годин)

Теорія (1 години). Бесіда про творчість Катерини Білокур.

Практика (5годин). Малювання квітів. Троянди, тюльпани, нарцизи.
«Весняний букет»

3. Мій улюблений пухнастик . Анімалістика (6годин)

Теорія(2години). Аналіз творів, де зображені тварини, їх роль. Художники-анімалісти.

Практика (4годин). Жираф у саванні. Аплікація; Дельфін у морі. ; підводний світ.

4. Милі оку красюиди. Пейзаж (12годин)

Теорія (2годин). Бесіди. Твори великих пейзажистів. Вивчання будови і замальовки з натури дерев. Правила перспективи пейзажів з високою, середньою і низькою лінією горизонту.

Практика (10годин). Перспектива. Скорочення перспективи; Настрій в пейзажі. Негода.; Гірський пейзаж.; Морський пейзаж. Художники мареністи ; «Корабель у відкритому морі», «Весняний пейзаж з натури»

5. Речі, що розповідають про людину. Натюрморт (10години)

Теорія (2години). Твори видатних художників, в яких використовуються натюрморти. Натюрморт в теплій гамі. Живопис.

Практика (8годин). Натюрморт в холодній гамі. Живопис.; Натюрморт в теплій гамі. Живопис.; Натюрморт в техніці пуантилізму. Живопис.; натюрморт з натури.

6. Досконалість постаті людини. Портрет (10годин)

Теорія (2години). Повторення пропорцій людини. Як художники створюють образи в картинах?

Практика (8годин). Вивчання міміки людини. Вікові особливості пропорцій людини.; будова людини; Малювання спортсмена будь-якого виду спорту. ; Живописне зображення людини в будь-якій позі.; Автопортрет.

7. Я - майбутній дизайнер. Інтер'єр (6 годин)

Теорія (2години). Бесіда. Перспектива в інтер'єрах художників.

Практика (4годин). Інтер'єр з боковою точкою сходження. ; Інтер'єр будь-якого шкільного приміщення.; Малювання по пам'яті своєї кімнати.

8. Я - майбутній архітектор. Екстер'єр (6годин)

Теорія (2години). Бесіда про екстер'єри в художніх творах.

Практика (4годин). Фонтан.; Сільська садиба з мальвами.; «Парк моєї мрії»

9. Життя моєї країни.. Тематична композиція (12годин)

Теорія (2години). Легенди та міфи в живопису. Сакральне мистецтво.

Практика (10годин). « У зоопарку», «Моя Україна», «Весняний день на Україні», «Своя хата – своя правда, своя стріха – своя втіха», «Село неначе писанка...», петриківський розпис.

10. Підсумкове заняття. Виставка та аналіз кращих робіт за рік (2години) Теорія Аналіз результативності роботи за рік. Підведення підсумків.

Прогнозований результат другого року навчання гуртка «Крок за кроком до мистецтва»

Гуртківець знає:

Підвиди образотворчого мистецтва і розпізнає їх в художніх творах.

Види жанрів образотворчого мистецтва.

Поглиблені правила композиції (як виділяти головне в картині, як урівноважити всі її складові тощо) .

Правила перспективи (спостережна, лінійна і повітряна).

Всі градації світлотіні та як вони розташовані на різних формах.

Кольорознавство (тон, теплий, холодний, розбілений і насичений, хроматичний і ахроматичний).

Як передати простір і об'єм.

Види нетрадиційного малювання.

Пропорції людини.

Художні твори видатних художників.

Гуртківець уміє:

Аналізувати твори художників, доступних його віку.

Самостійно вибирати види жанрів для розкриття свого твору.

Володіти різними техніками образотворчого мистецтва, в тому числі й нетрадиційними.

Застосовувати спостережну, лінійну й повітряну перспективу.

Передавати об'єм формою штиха і світлотінню.

Малювати пропорційно людей.

Виконувати и тематичні композиції з виділенням головного (розміром, засобом ізоляції, світлом, кольором тощо)

Література

1. Боголюбов Н.С. Скульптура на заняттях в школьному кружке. – М., 1986 – С. 40–41.
2. Ванслов В. Всестороннее развитие личности и виды искусства. М.: Сов. художник, 1966. –С. 130- 230.
3. Василенко В.О. Цінність і оцінка. – К.: Наукова думка, 1964. – С. 110-160 .
4. Ватагин В.А. Воспоминания: Записки анималиста: Статьи. – М, 1980. – С.100 - 152.
5. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте. - М.: Просвещение, 1967. С. 80-102.
6. Горобець Н. Щоб зазвучали струни дитячої душі. Естетичне виховання. // Рідна школа, 1997. – №12. – С 20–22.
7. Громов Е.С. Природа художественного творчества. – М.: Просвещение, 1986. С. 76 90.
8. Давидов А.И. Знай, люби, береги. – К.: Веселка, 1989. –С. 93-224
9. Державна національна програма «Освіта» / Україна ХХІ століття. – К.: Райдуга, 1994. –С.40-61 .
10. Эрэнгросс Б.А. Удивительная наука эстетика. – М.: Детская литература, 1974 -С.180-. – 207.
11. Ермаш Г.Л. Творческая природа искусства. – М.: Искусство, - 1997. – С.117 -320 .
12. Концепція художньо-естетичного виховання учнів у загальноосвітніх навчальних закладах // Збірник документів, що регламентують роботу закладів освіти України. – Кіровоград .2004. – С. 134–140.
13. Котляр В.П. Основи образотворчого мистецтва і методика художнього виховання дітей: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. – К.: Кондор, 2006.-С.150-200 .
14. Круглик С. Формування творчих здібностей школярів на заняттях образотворчого мистецтва // Світло. – 2003. – №1.-С. 2–74.
15. Філіпенко А.О., Мельник В.П., Василишина І.О. Адаптована програма гуртка з образотворчого мистецтва Болградським РЦДЮТ.2015-2016 рік. Розроблена на основі програми студії

образотворчого мистецтва інституту імені Драгоманова ,
рекомендованої міністерством науки і освіти України, Київ
«Грамота» 2009р.